

EUROPE DIRECT
Poprad

str. 3

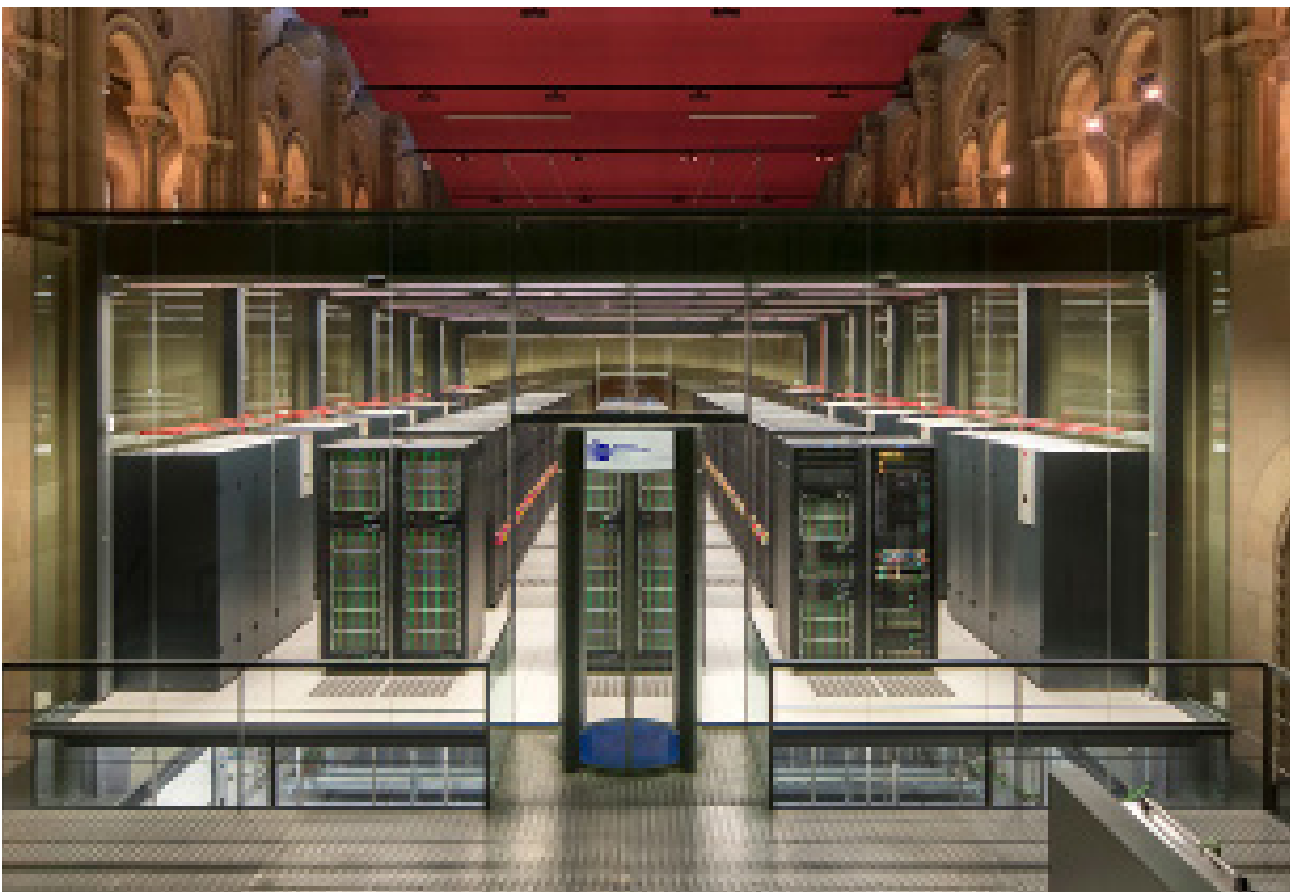
VIAC AKO 36 000 MLADÝCH
EURÓPANOV BUDE CESTOVAŤ
PO CELEJ EURÓPE ZADARMO
S POUKAZMI DISCOVEREU

str. 4

VALENCIA BUDE V ROKU
2024 EURÓPSKYM
HLAVNÝM ZELENÝM
MESTOM

EUROSPRAVODAJ

Elektronický mesačník centra Europe Direct Poprad | Január 2024

NAJNOVŠÍ EURÓPSKY SUPERPOČÍTAČ MARENOSTRUM 5

Dňa 21.12.2023 bol v španielskej Barcelone uvedený MareNostrum 5, najnovší európsky superpočítač svetovej úrovne. V súčasnosti je jedným z 10 najvýkonnejších superpočítačov na svete, nachádza sa v barcelonskom supervýpočtovom centre a od marca 2024 bude prístupný širokej škále európskych vedeckých a priemyselných používateľov. MareNostrum 5 má najvyššiu výkonnosť 314 petaflopov, t. j. 314 miliónov miliárd výpočtov za sekundu. Je tiež najekologickejším superpočítačom v Európe. Bude vysoko energeticky účinný a bude plne poháňaný energiou z udržateľných zdrojov. Teplo, ktoré generuje, sa použije na vykurovanie budovy, v ktorej sa nachádza.

MareNostrum 5 je jedným z najinovatívnejších superpočítačových systémov na svete, ktorý je navrhnutý špecificky na riešenie zložitých vedeckých problémov. Pomôže Európe napredovať v práci vo viacerých oblastiach. Pomôže napríklad európskemu lekárskemu výskumu podporou vývoja liekov a vakcín a vykonávaním simulácií šírenia vírusu. Môže sa používať aj v tradičných superpočítačových aplikáciách v oblastiach, ako je klimatický výskum, inžinierstvo, veda o materiáloch a vedy o Zemi. Superpočítač posilní ďalšie európske iniciatívy, ako je Des-

tinácia Zem, ktorej cieľom je vyvinúť vysoko presný digitálny model Zeme v celosvetovom meradle, a európske virtuálne ľudské dvojča, iniciatíva, ktorú taktiež spustila Komisia. Iniciatíva európske virtuálne ľudské dvojča pomôže vedcom lepšie pochopiť ľudský organizmus a povedie k lepšej zdravotnej starostlivosti a personalizovanej medicíne.

MareNostrum 5 je navrhnutý tak, aby ho používali aj vývojári umelej inteligencie. Bude využívať najmodernejšie čipy akceleratorov, aké sú aktuálne k dispozícii, čo mu pomôže uspokojiť potreby nových

platforiem umelej inteligencie a zvýšiť výkonnosť európskych veľkých jazykových modelov umelej inteligencie.

Ako oznámila predsedníčka von der Leyenová vo svojej správe o stave Únie, MareNostrum 5 bude k dispozícii európskym startupom v oblasti umelej inteligencie, aby mohli školit svoje modely. To by malo pomôcť urýchliť zavádzanie európskych technológií a etických algoritmov založených na umelej inteligencii, čo by EÚ umožnilo viesť globálne úsilie v oblasti zodpovednej, etickej a bezpečnej umelej inteligencie.

EÚ PRAVIDLÁ BOJA PROTI PODVODOM PRI CEZHRANIČNÝCH PLATBÁCH

Nové pravidlá transparentnosti, ktoré nadobudli účinnosť 1. januára, pomôžu členským štátom EÚ tvrdo zakročiť proti podvodom v oblasti dane z pridanej hodnoty (DPH). Daňové správy členských štátov EÚ budú mať k dispozícii informácie o platbách, ktoré im umožnia ľahšie odhaľovať podvody v oblasti DPH s osobitou pozornosťou na elek-

tronický obchod. Od 1. januára musia poskytovatelia platobných služieb monitorovať príjemcov cezhraničných platieb a od 1. apríla budú daňovým správam členských štátov EÚ zasielať informácie o tých z nich, ktorí prijímajú viac ako 25 cezhraničných platieb za štvrtrok. Tieto informácie sa budú následne sústreďovať v novej európskej databáze

CESOP vyvinutej Európskou komisiou a budú sprístupnené členským štátom cez Eurofisc, sieť špecialistov EÚ na boj proti podvodom v oblasti DPH, ktorá funguje od roku 2010. Členským štátom to výrazne uľahčí analýzu údajov a identifikáciu online predajcov, ktorí si neplnia povinnosti v oblasti DPH, a to vrátane podnikov, ktoré sa nenachádzajú v EÚ.

VIAČ AKO 36 000 MLADÝCH EURÓPANOV BUDE CESTOVAŤ PO CELEJ EURÓPE ZADARMO S POUKAZMI DISCOVEREU

36 318 mladých Európanov vo veku 18 rokov dostane bezplatný cestovný lístok s cieľom preskúmať rozmanitosť Európy, dozvedieť sa o jej kultúrnom dedičstve a histórii a spojiť sa s ľuďmi z celého kontinentu. Je tomu tak vďaka iniciatíve DiscoverEU financovanej v rámci programu Erasmus+. V období od marca 2024 do mája 2025 budú mladí Európania cestovať najmä železničnou dopravou. Toto kolo podávania prihlášok

v rámci iniciatívy DiscoverEU bolo otvorené pre mladých ľudí narodených v období od 1. januára 2005 do 31. decembra 2005 z členských štátov EÚ, ako aj z krajín pridružených k programu Erasmus+. V tomto kole sa prihlásilo celkovo 144 038 mladých ľudí. Viac informácií o iniciatíve DiscoverEU a číselných údajoch podľa jednotlivých krajín nájdete v príslušnom informačnom prehľade.

KOMISIA DÁVA MLADÝM ĽUĎOM VÄČŠÍ PRIESTOR PRI TVORBE POLITÍK EÚ

Mladí Európania budú mať väčší vplyv na politiky EÚ. V nadväznosti na úspechy Európskeho roka mládeže 2022 Komisia oznámila niekoľko opatrení, ktoré dávajú mladým ľuďom väčší priestor vyjadriť sa k rozhodnutiam, ktoré sa ich týkajú, a prehĺbujú rozmer mládeže v celej škále politik EÚ. Tieto opatrenia, ktoré stavajú potreby mladých ľudí do centra pozornosti, zmysluplne podporujú angažovanosť mladých ľudí pred voľbami do Európskeho parlamentu v roku 2024 aj po nich. Pri navrhovaní politik EÚ bude Komisia uplatňovať tzv. kontrolu zo strany mládeže, ktorá zabezpečí, aby sa systematicky zohľadňoval vplyv týchto politik na mladých ľudí. Dosiahne sa to zaistením toho, že existujúce nástroje lepšej právnej regulácie vrátane konzultácií a posúdení

vplyvu sa budú využívať na maximum. Medzi ďalšie iniciatívy patria politické dialógy medzi mladými ľuďmi a komisármi, séria špecializovaných okrúhlych stolov zameraných na uplatňovanie hľadiska mládeže a nová platforma zainteresovaných strán v oblasti mládeže, ktorá uľahčí nepretržitú výmenu názorov s mládežníckymi organizáciami, výskumnými pracovníkmi v oblasti mládeže, so zástupcami členských štátov a s inými inštitúciami EÚ. Komisia okrem toho predložila niekoľko konkrétnych opatrení na riešenie obáv mladých ľudí v piatich oblastiach politiky, ktoré majú pre nich zásadný význam: zdravie a dobré životné podmienky, životné prostredie a zmena klímy, vzdelávanie a odborná príprava, medzinárodná spolupráca a európske hodnoty a zamestnanosť.

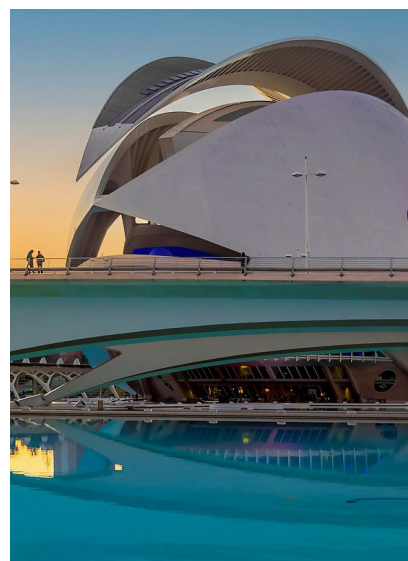

VALENCIA BUDE V ROKU 2024 EURÓPSKYM HLAVNÝM ZELENÝM MESTOM

Od 11.01.2024 je španielske mesto Valencia oficiálnym Európskym hlavným zeleným mestom v roku 2024. Viac ako 300 plánovaných aktivít a podujatí osloví všetky sektory mesta – od špecialistov v oblasti udržateľnosti, výroby

a podnikania až po samotných obyvateľov Valencie. Ocenenie Európske hlavné zelené mesto nabáda mestá, aby sa stali ekologickejšími a čistejšími a zlepšovali kvalitu života svojich obyvateľov. Výzva na predkladanie prihlášok na ďalší cyklus udeľovania ocenení je otvorená do 30. apríla 2024. Viac informácií o Valencii ako hlavnom zelenom meste je k dispozícii na stránke ocenenia Európskeho hlavného zeleného mesta a Európskeho zeleného listu.

KOMISIA VÍTA DOHODU O PRÍSŤNYCH CIEĽOCH EÚ NA ZNÍŽENIE EMISÍ CO₂ Z NOVÝCH NÁKLADNÝCH VOZIDIEL A MESTSKÝCH AUTOBUSOV

Európska komisia víta dohodu medzi Európskym parlamentom a Radou o predbežnej politickej dohode o posilnení emisných noriem CO₂ pre nové ťažké úžitkové vozidlá, ktoré vstupujú na trh EÚ od roku 2030. V nariadení sa stanovujú nové ambiciózne ciele zníženia emisií CO₂ na roky 2030, 2035 a 2040. Novými normami sa zabezpečí, aby tento segment odvetvia cestnej dopravy prispel k prechodu na mobilitu s nulovými emisiami a k ambíciám EÚ v oblasti klímy do roku 2030 a klimatickej neutralite do roku 2050. Európsky parlament a Rada teraz musia dohodu formálne schváliť.

EUROSPRAVODAJ – Elektronický mesačník Informačného centra Europe Direct Poprad.
 Vydavateľ: Informačné centrum Europe Direct Poprad. Adresa: Hviezdoslavova 24, 058 01 Poprad.
 Texty článkov: Európska únia, EURACTIV. Spolufinancované z rozpočtu EÚ.
 Pre použitie obrázka uvedeného v tomto dokumente je potrebné kontaktovať autora obrázka.
 © EDIC Poprad, EÚ, 2024
 Ďakujeme Vám za čas, ktorý Ste venovali čítaniu Eurospravodaja, veríme, že Vás zaujal.
 Vaše pripomienky, návrhy a otázky uvítame na europedirect@europedirectpp.eu.